

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра історії, археології, інформаційної та архівної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗЕЄЗНАВСТВО

Кропивницький – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація додисципліни.
3. Мета і завдання дисципліни.
4. Форматдисципліни.
5. Результати навчання.
6. Обсягдисципліни.
7. Ознакидисципліни.
8. Пререквізити.
9. Технічне й програмне забезпечення/обладнання.
10. Політикакурсу.
11. Навчально-методична картадисципліни.
12. Система оцінювання тавимоги.
13. Рекомендованіджерела інформації.

1. Загальна інформація

Назва курсу	Музеєзнавство
Викладач	Тупчієнко Микола Петрович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи
Профайл викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=py_G5tYAAAAJ&hl=ru http://orcid.org/0000-0002-7076-4861
Контактний телефон	(066) 624-12-19
Е-пошта	tupchy_mp@ukr.net
Консультації	<i>очні</i> – відповідно до затвердженого графіка консультацій; <i>онлайн</i> – е-листування, у месенджері (Facebook-Messenger), вебінари на платформі Zoom(за запитом здобувача)
Система дистанційного навчання	http://moodle.kntu.kr.ua/

2.

Анотація до дисципліни

Освітня компонента «Музеєзнавство» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих компетентностей – застосування сучасних знань про історію музейної справи та її організацію, зміст музейної роботи у майбутній професійній діяльності. Вона забезпечує формування у здобувачів професійно-орієнтованої компетентності, знань, розуміння і вмінь ефективного застосування отриманих знань у роботі з музейними предметами, дотримання правил їх збереження, організації обліку, формування музейних фондів, проведення експертизи цінності предметів музейного значення, наукового опису й підготовки до публікації. Відповідно, предмет навчальної дисципліни становить коло об'єктивних закономірностей, що відносяться до процесів накопичення та збереження соціальної інформації, пізнання й передачі знань, традицій, уявлень і емоцій за допомогою музейних предметів, процесів виникнення, розвитку і суспільного функціонування музею, музейної справи.

3. Мета і завдання дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Музеєзнавство» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти ґрунтовного уявлення про можливості, ефективність та перспективи використання отриманих знань з історії та теорії музейної справи, уміння здійснювати дослідницьку роботу щодо вивчення роботи музеїв різних рівнів, їх підрозділів, бути готовими до практичної участі в роботі музейних установ та їх підрозділів.

Завдання дисципліни полягає у набутті здобувачами таких здатностей:

- з'ясувати статус музейної установи як соціокультурного інституту, що здійснює документування життя природи та суспільства шляхом формування фондів музейних предметів та експозиційної діяльності, що відповідають профілю музею;
- показати основні закономірності, етапи становлення і розвитку музеїв та музейної справи; акцентувати увагу на типології музеїв;
- охарактеризувати нормативно-правову базу діяльності музейних установ;
- застосовувати на практиці понятійний апарат та основи теорії музеєзнавства (теорія формування фондів, теорія експертизи цінності предметів музейного значення, теорія інформаційного пошуку, теорія експедиційної роботи тощо);
- подати загальну характеристику сучасної мережі музейних установ України;
- розкрити принципи класифікації та обліку музейних предметів у музейних фондах;

- охарактеризувати довідковий апарат у музеях та визначати шляхи його удосконалення;
- засвоїти основні принципи та вимоги побудови музейної експозиції.

4. Формат дисципліни

Для даної форми навчання:

Викладання курсу передбачає для засвоєння дисципліни традиційні лекційні заняття із застосуванням електронних презентацій у поєднанні із практичними роботами, виконанням самостійно підготовлених завдань.

Формат очний (offline / Facetoface).

Для заочної форми навчання:

Формат очний (offline / Facetoface), у міжсесійний період – дистанційний (online).

5.

Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основи та інструментарій історичного краєзнавства і музеєзнавства зокрема;
- культурну спадщину українського народу в контексті світової культури, поважати різноманіття та мультикультурність світу; керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва, а також проводити діяльність, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини в навчальних і просвітницьких цілях.

вміти:

- характеризувати видатних історичних діячів різних періодів, розуміти роль, місце та значення людини в історичному процесі;
- володіти теоретичними і практичними основами музеєзнавства;
- застосовувати основи та інструментарій історичного краєзнавства і музеєзнавства;
- здійснювати наукові дослідження в галузі історичного краєзнавства та музеєзнавства; застосовувати міждисциплінарний підхід;
- організовувати музейну, пам'ятко-охоронну, народознавчу, туристично-краєзнавчу роботу, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини з навчальною, науковою і просвітницькою метою.

6.

Обсяг дисципліни

Вид роботи	Кількість годин
Лекції	14
Практичні заняття	28
Самостійна робота	48
<i>Разом</i>	<i>90</i>

7. Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Кількість Кредитів/ годин	Вид підсумкового контролю	Нормативна / вибіркова
2021/2022	II	3	3/90	Залік	Вибіркова

8. Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Музезнавство» істотно підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував та/або повторив матеріал дисциплін «Історія та культура України», «Історія вітчизняної та зарубіжної культури» тощо

9. Технічне та програмне забезпечення/обладнання

У період сесії бажаючим мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією та викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, викладачами та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт.

10. Політика курсу

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Відвідування занять:

Відвідання занять – важлива складова навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше ніж за тиждень до залікової сесії.

Поведінка на заняттях:

Недопустимість: запізнення на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно: «Положення про організацію освітнього процесу в ЦНТУ» (http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/The_provisions_of_company_profile.pdf); «Положення про організацію вивчення вибірових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти» (<http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/vibir.pdf>); «Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ЦНТУ» (<http://www.kntu.kr.ua/?view=univer&id=50>).; «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦНТУ». Режим доступу: http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/polozh_system_yakosti.pdf.

11.

Навчально-методична карта дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Музеєзнавство як наукова дисципліна	2	2	3
Тема 2. Колекціонування в античну добу і середньовіччі.		2	3
Тема 3. Виникнення музеїв		2	3
Тема 4. Західноєвропейські музеї XVIII ст.		2	3
Тема 5. Виникнення музеїв в Російській імперії та в Україні		2	3
Тема 6. Розвиток європейських музеїв в XIX ст.		2	3
Тема 7. Особливості виникнення і розвиток музеїв в країнах Америки, Австралії, Азії та Африки		2	3
Тема 8. Музеї світу у XX столітті		2	3
Тема 9. Музей як соціокультурний інститут	2	2	4
Тема 10. Музей як науково-дослідницький заклад	2	2	4
Тема 11. Фонди музеїв, науково-фондова робота	2	2	4
Тема 12. Музейна експозиційна робота	2	2	4
Тема 13. Культурно-освітня діяльність музеїв	2	2	4
Тема 14. Менеджмент і маркетинг в музейній справі	2	2	4
Разом	14	28	48

12. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік.

Контроль знань та умінь здобувачів (поточний та підсумковий) здійснюється за кредитною трансферно-накопичувальною системою організації освітнього процесу в ЦНТУ. Рейтинг студента із засвоєння навчальної дисципліни визначається за стобальною та дворівневою («зараховано, «не зараховано») шкалами оцінювання результатів навчання. Він складається з рейтингу поточної навчальної роботи впродовж семестру, для оцінювання якої призначається 100 балів.

За навчальним планом передбачається при вивченні навчальної дисципліни виконання певних видів робіт на лекційних, практичних, семінарських заняттях, виконання індивідуальних завдань, інших видів навчальної діяльності, тому оцінка здобувачам вищої освіти вище 60 балів може виставлятися без виконання ними підсумкової залікової роботи.

Семестровий залік проводиться на останньому занятті, до початку екзаменаційної сесії.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Музеєзнавство»

Поточний контроль та самостійна робота			Підсумковий контроль
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Всього	Залік

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ЗК 1	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	ЗК 2		
5	5	5	5	5	5	5	15	5	5	5	5	5	5	5	15	100	100

Примітка: T1, T2, ..., T14 – тижні, ЗК1, ЗК2 – поточний змістовий контроль

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті.

Рівень знань оцінюється:

«Відмінно» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання у процесі аналізу практичного матеріалу, висловлює власні міркування стосовно тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

«Добре» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, викладає його аргументовано, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює власні міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або у процесі аналізу практичного матеріалу.

«Задовільно» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.

«Незадовільно» / «Не зараховано» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі; відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Студенти, які не з'явилися на іспит без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Переведення підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, в екзаменаційну (залікову) за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється за відповідною шкалою.

Шкала оцінювання

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка		
		За національною системою (іспит, диференційований залік: курсова робота, практика)	За національною системою (залік)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	Зараховано	90–100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	Зараховано	82–89
C	ДОБРЕ – в цілому правильна робота з певною кількістю грубих помилок			74–81
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	Зараховано	64–73
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії			60–63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	Незараховано	35–59

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів визначені [Положенням про організацію освітнього процесу в ЦНТУ](#) (С. 28-31).

12.**Рекомендовані джерела інформації***Базові:*

1. Вайдакер. Музеология. Учебник для высшей школы. – М. 2002.
2. Гайда Л.А. Шкільні музеї. 2-ге вид. – Кіровоград. 2007.
3. Грицкевич В.П. История музейного дела до конца XVIII века: В 2-х частях. СПб., 2001.
4. Краткий словарь музейных терминов // Музеи и памятники культуры в идейно-воспитательной работе на современном этапе: Сб. науч. тр. / НИИ культуры. № 126. - М., 1984.
5. Музееведение. Музеи исторического профиля: Учеб. пособие для вузов по спец. «История» / Под ред. К.Г. Левькина, В. Хербста. – М., 1988.
6. Музееведение. Музеи мира: Сб. науч. тр. / НИИ культуры. – М., 1991.
7. Музейные термины // Терминологические проблемы музееведения: Сб. науч. тр. / ЦМР (Центр, музей революции СССР). - М., 1986.
8. Российская музейная энциклопедия: В 2 т. – М., 2001.
9. Скрипник Г.А. Етнографічні музеї України. – К., 1987.
10. Шляхтина А.М., Фомин С. В. Основы музейного дела. –СПб., 2000.
11. Юренева Т.Ю. Музееведение: Учебник для высшей школы. –2-е изд. – М.: Академический Проект, 2004.
12. Юренева Т.Ю. Музей в мировой культуре. –М., 2003.
13. Юхневич М.Ю. Я поведу тебя в музей: Учебное пособие по музейной педагогике. –М., 2001.

Додаткові:

1. Грегорова А. К основным проблемам музееведения // Музееведение. Музеи мира: Сб. науч. тр./НИИ культуры. М., 1991.
2. Никишин Н.А. «Язык музея» как универсальная моделирующая система музейной деятельности // Музееведение. Проблемы музейной коммуникации в музейной деятельности. М., 1988.
3. Разгон А.М. Общетеоретические вопросы музееведения в научной литературе социалистических стран. М., 1984. (Музейное дело и охрана памятников. Обзор, информ. / Гос. б-ка СССР им. В.И. Ленина. Вып. 1.).
4. Шола Т. Предмет и особенности музеологии // Museum. 1987. № 153.
5. Гуревич А.Я. Категории средневековой культуры. М., 1984.
6. Малицкий Г. Л. К истории Оружейной палаты Московского Кремля // Государственная Оружейная палата Московского Кремля. М., 1957.
7. Ненарокова И.С. Государственные музеи Московского Кремля. М., 1977. Тарасова М. Студии XV- нач. XVI в. и художественные коллекции // Общество и государство в древности и средние века. М., 1984.
8. Тучков И.И. Классическая традиция и искусство Возрождения. М., 1992.
9. Калугина Т.П. Общественное сознание и художественный музей // Музеи мира. Музееведение. М., 1991.
10. Шедевры живописи из собраний лучших художественных галерей Европы. СПб., 1998.